

A photograph of a lush vegetable field. In the foreground, there are rows of dark green, curly-leafed plants, likely kale or chard. Behind them, there are rows of lighter green, more rounded leafy plants. In the background, there are tall, dry, golden-brown stalks, possibly corn or wheat, under a soft, hazy sky. The overall scene is vibrant and healthy.

CSA

Community supported agriculture

Wat is CSA?

Wat is CSA?

CSA staat voor Community Supported /
Shared Agriculture

Letterlijk betekent dat: Landbouw gedragen door / gedeeld met
de gemeenschap

CSA is een van de snelstgroeiende sectoren in de landbouw.

In 2007 startte de eerste in Leuven, een jaar later legde Gent de eerste fundaties van een CSA-bedrijf en ondertussen zijn 51 bedrijven in Vlaanderen verenigd in vzw CSA-netwerk.

De vier
belangrijkste
pijlers, en dus
het typische
karakter van
CSA:

Partnerschap

Partnerschap

- Meestal geformaliseerd als een individueel contract tussen elke deelnemer (de consument) en de producent
- Gekenmerkt door een wederzijds engagement
- Engagement spreidt zich uit over een langere periode, meestal een jaar, en gaat verder dan een enkele handeling van uitwisseling.

Lokaal

Lokaal

- De boeren produceren voor consumenten die nabij wonen, lokale voedselvoorziening
- Boeren zijn ingebed in de samenleving
- Hun werk moet ten goede komen van gemeenschappen die hen ondersteunen.

Solidariteit

Solidariteit

- tussen producenten en consumenten.
- De gemeenschap is ontworpen op menselijke schaal.
- De deelnemer betaalt een eerlijke prijs voorafgaand op het seizoen.
- Dit stelt de boeren in staat om hun gezinnen en hun boerderijen te onderhouden en op een waardige manier te leven.
- Tegelijkertijd respecteert de prijs de behoeften en mogelijkheden van consumenten.
- **Een sleutelement** is het delen van zowel de risico's als de overvloed bij een meevaller van het seizoen.

Vertrouwen

Vertrouwen

- De tandem tussen producent en consument kent een basis van direct persoonlijk contact en vertrouwen.
- Dit vertrouwen vormt zich zonder tussenpersonen en op basis van een gedeeld draagvlak.

Een CSA-bedrijf heeft 3 fundamentele doelen:

Een CSA-bedrijf heeft 3 fundamentele doelen:

- Voedselsoevereiniteit op lokale schaal
- Participatieve economie
- Biologische landbouw (en vaak meer dan dat, zoals bv biodynamische landbouw, permacultuur, ...)

Voedselsoevereiniteit

Voedselsoevereiniteit

Voedselsoevereiniteit is het recht:

- op toegang tot duurzaam en gezond voedsel van goede kwaliteit
- om deze vereisten mee te mogen bepalen

Dat is eenvoudiger te realiseren op een lokale schaal, of toch alleszins in de pioniersfase, wanneer de consument dicht bij de het product en de boer staat. Het lokale karakter stimuleert ook de drang naar die soevereiniteit en het willen betrokken worden.

Participatieve economie

Participatieve economie

- De CSA-gemeenschappen willen een antwoord bieden op de gevolgen van concurrentie veroorzaakt door de tussenhandelaren en consumenten:

Deze nieuwe vorm van economie wordt ingevuld door:

- De voorafbetaling van de deelnemer
- De solidariteit tussen boer en deelnemer
- De coöperatieve aanpak van het bedrijf

Biologische / ecologische teeltwijze

Biologische / ecologische teeltwijze

- Het telen op een gecertificeerd biologische wijze.
- Dus zonder het gebruik van kunstmest en synthetische pesticiden.
- De bodem wordt gezien als een partner die gezond moet worden gehouden en met zorg moet worden behandeld.
- Deze manier van produceren helpt de biodiversiteit in stand te houden en zelfs te herstellen, respecteert de limieten van de aarde waarop men teelt, en respecteert in grote mate het dierenwelzijn.

Een CSA-bedrijf bestaat dus uit:

Een CSA-bedrijf bestaat dus uit:

- DE BOER

die engageert zich om

- op professionele wijze te telen, de CSA-principes respecterend, en zo goed als mogelijk kwalitatieve teelten te kunnen voorzien.
- de omkadering te voorzien om activiteiten te plannen, ontmoetingsmomenten te creëren om de connectie tussen deelnemers, landbouw en omgeving te bevorderen.

Een CSA-bedrijf bestaat dus uit:

- DE BOER

die engageert zich om

- op professionele wijze te telen, de CSA-principes respecterend, en zo goed als mogelijk kwalitatieve teelten te kunnen voorzien.
- de omkadering te voorzien om activiteiten te plannen, ontmoetingsmomenten te creëren om de connectie tussen deelnemers, landbouw en omgeving te bevorderen.

- DE DEELNEMERS

die engageren zich om

- vooraf te betalen aan een tarief dat wordt bepaald door de samenstelling van hun gezin. Zij kopen een oogstaandeel. In ruil voor hun aandeel delen zij mee in de oogst.
- de boer te ondersteunen bij het organiseren van activiteiten
- af en toe eens deel te nemen aan de activiteiten

Verdeling van de CSA-producten:

- Zelfoogstformule (enkel mogelijk in groenten en fruit):
 - De deelnemers oogsten zelf op instructies van de boer
 - Voordeel: je oogst wat je wil, en laat hangen wat je minder vindt. Je krijgt een sterke connectie met de omgeving, de landbouw en de seizoenen en ziet je boer regelmatig.
 - Nadeel: vraagt meer werk van de deelnemer, en in weer en wind minder attractief.

Verdeling van de CSA-producten:

- Pakketten of bulkformule (mogelijk in alle takken van de CSA-bedrijven):
 - De boer oogst voor de deelnemers en laat het pakket afhalen aan de boerderij of aan het afhaalpunt.
 - Voordeel: gemakkelijk, je handen blijven proper, niet tijdrovend, evengoed supervers, makkelijk implementeerbaar in het drukke leven.
 - Nadeel: iets moeilijker om connectie te krijgen met het bedrijf en de omgeving, maar zeker niet onmogelijk.

CSA in Vlaanderen

- In 2007 startte het eerste CSA-bedrijf in Vlaanderen in Leuven: Het Open Veld. Boer Tom Troonbeeckx is de pionier en tot op de dag van vandaag nog steeds de voorzitter van het CSA-netwerk.

CSA in Vlaanderen

- In 2007 startte het eerste CSA-bedrijf in Vlaanderen in Leuven: Het Open Veld. Boer Tom Troonbeeckx is de pionier en tot op de dag van vandaag nog steeds de voorzitter van het CSA-netwerk.
- Momenteel verenigen 50 CSA-bedrijven in Vlaanderen zich in het CSA-netwerk, een vzw.

CSA in Vlaanderen

- In 2007 startte het eerste CSA-bedrijf in Vlaanderen in Leuven: Het Open Veld. Boer Tom Troonbeeckx is de pionier en tot op de dag van vandaag nog steeds de voorzitter van het CSA-netwerk.
- Momenteel verenigen 50 CSA-bedrijven in Vlaanderen zich in het CSA-netwerk, een vzw.
- Dit jaar jaar kwamen er 6 bedrijven bij.

CSA in Vlaanderen

CSA in Vlaanderen

- Aanvankelijk waren de bedrijven vooral gesitueerd in de stedelijke gebieden (Gent, Leuven, Antwerpen, ...)

CSA in Vlaanderen

- Aanvankelijk waren de bedrijven vooral gesitueerd in de stedelijke gebieden (Gent, Leuven, Antwerpen, ...)
- Inmiddels is er ook een succesvolle opmars in de landelijke gebieden aan de gang.

CSA in Vlaanderen

- Aanvankelijk waren de bedrijven vooral gesitueerd in de stedelijke gebieden (Gent, Leuven, Antwerpen, ...)
- Inmiddels is er ook een succesvolle opmars in de landelijke gebieden aan de gang.
- De grootte van de bewerkte oppervlakte van de CSA-bedrijven balanceert tussen de 80 are en 3 ha, met hier en daar (akkerbouw) een uitschieter naar 10 en zelfs 25 ha.

CSA in Vlaanderen

- Aanvankelijk waren de bedrijven vooral gesitueerd in de stedelijke gebieden (Gent, Leuven, Antwerpen, ...)
- Inmiddels is er ook een succesvolle opmars in de landelijke gebieden aan de gang.
- De grootte van de bewerkte oppervlakte van de CSA-bedrijven balanceert tussen de 80 are en 3 ha, met hier en daar (akkerbouw) een uitschieter naar 10 en zelfs 25 ha.
- De grootte van de gemeenschappen situeren zich tussen de 60 en de 400 deelnemers per bedrijf.

CSA in Vlaanderen

- Aanvankelijk waren de bedrijven vooral gesitueerd in de stedelijke gebieden (Gent, Leuven, Antwerpen, ...)
- Inmiddels is er ook een succesvolle opmars in de landelijke gebieden aan de gang.
- De grootte van de bewerkte oppervlakte van de CSA-bedrijven balanceert tussen de 80 are en 3 ha, met hier en daar (akkerbouw) een uitschieter naar 10 en zelfs 25 ha.
- De grootte van de gemeenschappen situeren zich tussen de 60 en de 400 deelnemers per bedrijf.
- Momenteel is de grootste concentratie van CSA-bedrijven te vinden in de provincie Antwerpen, maar ook rond en Gent en Leuven is het aantal nog steeds stijgende.

CSA in Vlaanderen

- Aanvankelijk waren de bedrijven vooral gesitueerd in de stedelijke gebieden (Gent, Leuven, Antwerpen, ...)
- Inmiddels is er ook een succesvolle opmars in de landelijke gebieden aan de gang.
- De grootte van de bewerkte oppervlakte van de CSA-bedrijven balanceert tussen de 80 are en 3 ha, met hier en daar (akkerbouw) een uitschieter naar 10 en zelfs 25 ha.
- De grootte van de gemeenschappen situeren zich tussen de 60 en de 400 deelnemers per bedrijf.
- Momenteel is de grootste concentratie van CSA-bedrijven te vinden in de provincie Antwerpen, maar ook rond en Gent en Leuven is het aantal nog steeds stijgende.
- In heel Vlaanderen tellen de CSA-bedrijven allemaal samen meer dan 10,000 deelnemers.

De meerwaarde van een CSA-bedrijf in jouw gemeente

- Het stimuleert de verbinding, de lijm tussen de inwoners van jouw gemeente

De meerwaarde van een CSA-bedrijf in jouw gemeente

- Het stimuleert de verbinding, de lijm tussen de inwoners van jouw gemeente
- Er ontstaat een nieuwe dynamiek rond voedsel, het zet inwoners aan het denken over duurzaamheid, ecologie en verbinding rond voeding.

De meerwaarde van een CSA-bedrijf in jouw gemeente

- Het stimuleert de verbinding, de lijm tussen de inwoners van jouw gemeente
- Er ontstaat een nieuwe dynamiek rond voedsel, het zet inwoners aan het denken over duurzaamheid, ecologie en verbinding rond voeding.
- Het zorgt voor een duurzame optie voor de inwoners om duurzame voeding te verkrijgen.

De meerwaarde van een CSA-bedrijf in jouw gemeente

- Het stimuleert de verbinding, de lijm tussen de inwoners van jouw gemeente
- Er ontstaat een nieuwe dynamiek rond voedsel, het zet inwoners aan het denken over duurzaamheid, ecologie en verbinding rond voeding.
- Het zorgt voor een duurzame optie voor de inwoners om duurzame voeding te verkrijgen.
- De bewoner krijgt een bewustere band met het productieproces van voedsel, met de boer en de landbouw in het algemeen.

De meerwaarde van een CSA-bedrijf in jouw gemeente

- Het stimuleert de verbinding, de lijm tussen de inwoners van jouw gemeente
- Er ontstaat een nieuwe dynamiek rond voedsel, het zet inwoners aan het denken over duurzaamheid, ecologie en verbinding rond voeding.
- Het zorgt voor een duurzame optie voor de inwoners om duurzame voeding te verkrijgen.
- De bewoner krijgt een bewustere band met het productieproces van voedsel, met de boer en de landbouw in het algemeen.
- Een CSA-bedrijf is heel vaak ook een plek waar veel scholen educatieve momenten kunnen houden, en betreft kinderen actief.

Welke noden hebben CSA-bedrijven?

- Toegang tot grond, die ze met een duurzaam toekomstperspectief zullen kunnen bewerken.

Welke noden hebben CSA-bedrijven?

- Toegang tot grond, die ze met een duurzaam toekomstperspectief zullen kunnen bewerken.
- De mogelijkheid om een stalling of schuur te plaatsen of gebruiken, om een vlotte bedrijfsvoering te kunnen implementeren.

Welke noden hebben CSA-bedrijven?

- Toegang tot grond, die ze met een duurzaam toekomstperspectief zullen kunnen bewerken.
- De mogelijkheid om een stalling of schuur te plaatsen of gebruiken, om een vlotte bedrijfsvoering te kunnen implementeren.
- Kleine praktische samenwerkingen, zoals het beschikbaar stellen van bladafval van de gemeente, heel vaak maken CSA-bedrijven daar graag gebruik van.

Welke noden hebben CSA-bedrijven?

- Toegang tot grond, die ze met een duurzaam toekomstperspectief zullen kunnen bewerken.
- De mogelijkheid om een stalling of schuur te plaatsen of gebruiken, om een vlotte bedrijfsvoering te kunnen implementeren.
- Kleine praktische samenwerkingen, zoals het beschikbaar stellen van bladafval van de gemeente, heel vaak maken CSA-bedrijven daar graag gebruik van.
- Een gemeente die mee aan de kar wil trekken van een duurzame, ecologische toekomst

Welke noden hebben CSA-bedrijven?

- Toegang tot grond, die ze met een duurzaam toekomstperspectief zullen kunnen bewerken.
- De mogelijkheid om een stalling of schuur te plaatsen of gebruiken, om een vlotte bedrijfsvoering te kunnen implementeren.
- Kleine praktische samenwerkingen, zoals het beschikbaar stellen van bladafval van de gemeente, heel vaak maken CSA-bedrijven daar graag gebruik van.
- Een gemeente die mee aan de kar wil trekken van een duurzame, ecologische toekomst

Een CSA-bedrijf in elke gemeente zou echt een stap vooruit zijn in de bewustmaking van de nood aan een duurzame toekomst.

Meer informatie?

www.csa-netwerk.be